Julkisen talouden suunnitelma 2026-29

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta 6.5.2025

Patrizio Lainà

STTK:n pääekonomisti

Yhteenveto

- Mittavat veronkevennykset vastuuttomia tässä julkisen talouden tilanteessa
- Veronkevennysten sijaan yrityksiä ja suurituloisia olisi pitänyt osallistaa kasvavien puolustusmenojen rahoittamiseen
- Vastakkainasettelu lisääntyy ja kansallinen yhtenäisyys heikentyy → riskialtista nykyisessä turvallisuuspoliittisessa tilanteessa

Finanssipolitiikan viritys kevenee liian myöhään

- Puoliväliriihen päätökset keventävät finanssipolitiikkaa reilulla 1 mrd e
- Fipo-viritys neutraali 2025-28, kevenee 2029
- Veronkevennykset pysyviä ja ajoittuvat liian myöhään 2026 ja 2027
- Aiemmin hallituksen toimet pahentaneet matalasuhdannetta
- Nyt elvytystoimet liian myöhässä, kohdentuvat heikosti ja pysyviä

→ Kasvun käynnistämiseksi elvytys perusteltua

→ Nopeavaikutteisia ja *väliaikaisia* toimia tarvittaisiin jo tänä vuonna

Julkisen talouden vahvistaminen unohdettu

- Alijäämä 4,4 % BKT:stä 2024 → EU:n liiallisen alijäämän menettelyyn
- Mittavat veronkevennykset vastuuttomia
- Velkasuhteen ”taittaminen” 2027 silmänkääntötemppu eläkerahastoa syömällä
- Rakenteellinen jäämä heikkenee 1,6 %-yksikköä (vajaa 5 mrd e) 2023-2029
- Hallituksen päätösperäiset toimet julkisen talouden vahvistamiseksi kuihtuvat 0,5 mrd e vuoteen 2029
- Realistisella fipo-kertoimella sopeutustoimet heikentäneet kasvua → velkasuhde kasvanut

Dynaamiset vaikutukset epäuskottavia

- Yhteensä 50 % itserahoitusaste epäuskottavan korkea
- Poikkeaa merkittävästi VM:n aiemmasta varovaisuuden linjasta
- Negatiivisia dynaamisia vaikutuksia ei huomioitu (esim. leikkaukset)
- Marginaaliverojen alentamisen 100 % itserahoitus toteutuu parhaimmillaankin vasta vuosikymmenissä
- Yhteisöveron alennus ei kiihdytä kasvua → 60 % itserahoituksen sijaan nolla lähempänä
- STTK:n esityksiä kasvun vauhdittamiseksi: 1) kertaluontoinen investointiohjelma, 2) kilpailun vahvistaminen yksityisellä sektorilla ja 3) listaamattomien yhtiöiden osinkoverohuojennuksen poisto

Tulonjako suosii lähinnä hyvin suurituloisia

- Pieni- ja keskituloisilta leikattu merkittävästi → suurituloisten ja yritysten veronkevennykset epäoikeudenmukaisia
- Marginaaliverojen keventäminen kohdentuu lähinnä yli 100 000 e/v. ja yhteisöveron alennuksesta valuu 45 % suurituloisimmalle prosentille
- Ammattiliittojen jäsenmaksun verovähennysoikeiden poistaminen heikentää järjestäytymistä ja kiristää verotusta
- Työttömyysvakuutusmaksuissa nousupainetta 0,5-1,5 % (0,25-0,75 % työntekijöiden osuus)
- Monilla pieni- ja keskituloisilla verotus ennallaan tai kiristyy, ainoastaan suurituloiset hyötyvät

→ Vastakkainasettelu lisääntyy, vaikka tarvittaisiin kansallista yhtenäisyyttä turvallisuuspoliittisestikin

Keskusteleva keskusjärjestö



Patrizio Lainà
pääekonomisti
040 583 4432
patrizio.laina@sttk.fi
patriziolaina.bsky.social